

Transportstyrelsen
luftfart@transportstyrelsen.se

2026-04-08

REMISSYTTRANDE;

Remiss angående ansökan om tillfälligt upprättande av restriktionsområden för luftfarten i Kirunafjällen, TSL 2026-1686, TSL 2026-2101

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar nästan 6 000 medlemsföretag med drygt 9 000 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferensanläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, museer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerat ärende och får härmed inkomma med följande.

Yttrande

Inledning

Det är med stor oro vi ser hur tillgängligheten till den, för besöksnäringen avgörande, arena som naturen utgör riskerar att begränsas. De föreslagna restriktionsområdena för luftfart skulle vid ett införande få betydande negativa konsekvenser för besöksnäringen - en av grundpelarna i Kirunas och Norrbottens ekonomi och regionala utveckling.

Under 2023 uppgick turismkonsumtionen i Norrbotten till 10,6 miljarder kronor och besöksnäringen är avgörande för sysselsättning, service och attraktionskraft¹. I Norrlands inland har besöksnäringens haft en tillväxt på 67 procent på tio år och näringens relativa betydelse är dessutom betydligt större här än i riket som helhet, både som andel av den totala omsättningen och sysselsättningen där besöksnäringen är en av de största arbetsgivarna, inte minst för unga². Besöksnäringen är med andra ord en fundamental förutsättning för regionens tillväxt och utveckling.

Utöver sitt direkta ekonomiska bidrag är besöksnäringen en avgörande möjliggörare för den gröna industriella omställningen. För att lyckas attrahera de tusentals nya invånare som de stora industriinvesteringarna kräver, behövs levande och attraktiva samhällen.

¹ [Inkvartering Resor och besök Turismräkenskaper - Översikt](#)

² [Besöksnäringens-betydelse-for-Norrlands-inland_juli2024.pdf](#)

Besöksnäringen skapar just detta – ett rikt utbud av service, kultur och upplevelser som gör att människor vill flytta hit och stanna kvar.

Besöksnäringens struktur bygger på ett komplext ekosystem av aktörer. Sällan är det en enskild anläggning som lockar besökaren, utan det paketerade erbjudandet av upplevelser, logi, restauranger, transporter, handel osv. Företagen är beroende av varandra och av tillgången till naturen för att kunna erbjuda attraktiva naturupplevelser. Inskränkningar som de ansökta flygrestriktionerna skulle innebära drabbar därför inte enbart enskilda turistföretag, utan får konsekvenser för ett brett spektrum av företag, den lokala servicen och antalet arbetstillfällen.

Det är mot denna bakgrund av besöksnäringens avgörande roll för hela regionens välbefinnande och framtid som ansökan av restriktionerna för luftfarten måste analyseras.

Visitats huvudsakliga argumentation

Visitats bedömning är att ansökningarna bör avslås. Denna slutsats vilar på tre huvudsakliga grunder: de oproportionerligt negativa konsekvenserna för besöksnäringen och regionen, den skadliga oförutsägbarhet som processen skapar, samt den uppenbara bristen på evidens för åtgärdernas nytta.

1. Omfattande negativa konsekvenser för besöksnäring och regional tillväxt

De ansökta restriktionerna skulle i praktiken innebära ett näringsförbud för de företag vars verksamhet bygger på flygburna transporter i fjällvärlden. Helikopterburen verksamhet för aktiviteter som t.ex. heliskiing, jakt, fiske och sightseeing är en etablerad och central del av regionens turistiska utbud. Ett stopp för denna typ av exklusiva turistiska upplevelser i naturen skulle leda till:

- **Minskade intäkter för det bredare näringslivet:** Ett bortfall av dessa besökare leder till både minskade intäkter och färre arbetstillfällen för en stor bredd av företag i regionen såsom boendeanläggningar, restauranger, transportföretag, aktivitetsbolag och handel.
- **Hämmad platsutveckling och attraktion:** En växande besöksnäring är en motor för hållbar platsutveckling. Den bidrar till att upprätthålla service, infrastruktur och ett levande lokalsamhälle, vilket i sin tur gör regionen attraktiv för inflyttning och nya investeringar. Att inskränka en viktig del av näringen motverkar denna positiva utveckling.
- **Bortfall av exportintäkter:** Dessa exklusiva upplevelser attraherar en internationell och köpstark målgrupp och genererar exportintäkter till Sverige. Om detta utbud av upplevelser försvinner eller blir opålitligt kommer internationella researrangörer och besökare att välja andra mer förutsägbara destinationer.

2. Skadlig oförutsägbarhet som hämmar investeringar

Förutsägbarhet är avgörande för alla företag. Den årligt återkommande processen med risk för nya eller utökade restriktioner skapar en affärsmässig osäkerhet som gör det omöjligt att planera långsiktigt, investera och marknadsföra verksamheten. Att införa långtgående restriktioner utan tydlig grund sänder en starkt negativ signal till potentiella investerare och riskerar att permanent skada investeringsklimatet i regionen.

3. Behovet av en proportionerlig och evidensbaserad modell

Enligt gällande reglering får luftfarten endast inskränkas då åtgärden är proportionerlig och grundad på tydlig evidens. Visita vill särskilt betona de iakttagelser som Transportstyrelsen själva gör i remissen där myndigheten konstaterar att det, trots flera år med liknande restriktioner, fortfarande saknas dokumentation som mäter eller bevisar att åtgärderna haft avsedd effekt. Vidare framgår att den informationsdelning som är en förutsättning för en mer flexibel hantering i praktiken har varit 'svårt, eller till och med omöjligt' att upprätthålla.

Att i detta läge återigen tillgripa omfattande och generella förbud, när det saknas både en fungerande modell för samverkan och data som styrker åtgärdernas nytta, är inte en konstruktiv eller proportionerlig lösning. Det skapar osäkerhet och låsningar för samtliga inblandade parter.

Sammanfattningsvis skulle ett bifall till ansökningarna innebära ett betydande slag mot en för regionen mycket viktig näring där konsekvenserna riskerar att hämma hela regionens tillväxt och utveckling. Visita har full förståelse för rennäringens betydelse och anser att en hållbar framtid för regionen bygger på en fungerande samexistens mellan dessa två, för länet, centrala näringar. En dialog mellan näringarna för att hitta samexistens samt riktade, evidensbaserade åtgärder som understöder detta är att föredra framför omfattande förbud.

Jonas Siljhammar VD

Linn Uggerud
Näringspolitisk expert

